

MAGYAR LAJKA

T. Nemzeti Múzeum könyvtárának
BUDAPEST VIII.

XIII. évfolyam, 212 (3658) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12-27.

Szovjet és angolszász bombázó- kötelékek szerdán este egyidőben támadtak magyar városokra

Légvédelmi tűzérsegünk és éjszakai vadászaink hatásos beavatkozása szét-
szórta az ellenséges kötelékeket

Miért lanyhultak el a szovjet támadások Dél-Erdélyben?

Az ellenséges légiterror Magyarország ellen tovább tart. Az ország lakossága hősi lélekkel és kemény kitartással állja ezt a rohamot. A légharítás mind fokozottabban és eredményesebben működik. Tegnap este is légvédelmi tűzérsegünk és éjszakai vadászaink hatásos beavatkozása folytán az ellenséges gépek visszafordulásra kényszerültek.

Az erdélyi fronton számunkra kedvezően alakul a hadihelyzet. Berlini jelentés adja tudtul, hogy a ezékely mendencében, illetve Torda térségében az ott levő szovjet és román csapatok ki-merülésük folytán bezűntették támadásukat. A magyar és német erők hő-
sies ellenállása és szilárd elhárítása hozta meg ezt az eredményt. Az utóbbi napokban a székelyföldi csücsükben támadott a szovjet, de támadásai meg-
hiúsultak. Marosludas mellett egy román ezred kísérletezett támadással, de a magyar és német csapatok teljesen felmorzsolták a támadókat.

A szovjet, szokásos súlypont-áthelyezési taktikáját követve, a Keleti Kárpátok helyett újabban az Erdős Kárpátokban folytatott nagyobbarányú akciót. A besziklói hágókat akarta átlépni, de ez a kísérlete is meghiúsult.

Az erdélyi hadihelyzet szemlélésénél igen érdekes az a megfigyelés, amit egy német katonai szakíró tett. Szerinte a jelek arra vallanak, hogy a szovjetnek fontosabb a Balkán, mint az, hogy Magyarország ellen nagyobb tömegeket vessen harcba. Ebből a szemszögből ítéli meg a német szakíró a délerdélyi fejleményeket. — Lehet benne valami, hogy tulsokat nem akar áldozni a Szovjet román érdekekért, mindazonáltal természetes, hogy feltételekre nem lehet alapítani a védelmet és minden eshetőségre készen állunk ősi földünk védelmében.

Az európai háború két fő jellemvonása ezidőszert a nyugati hádszintéren a szövetségeseknek az a kísérlete, hogy balszárnyukon, a Rajna deltája felé irányuló áttöréssel hozzák újra mozgásba az arevonalat, a keleti arevonalon pedig az arevonalt magyaránny megszilárdulása. Ezek a jellegzetességek magukban foglalnak a jövő alakulására nézve minden lehetőséget. Az elmúlt hetekben a keleti hadihelyzetben beállott javulás kétségtelenül módot adott a német hadvezetőségnek arra, hogy szabadabban cselekedjék a nyugaton fokozódó nehézségek leküzdé-

se érdekében. E nehézségek kétfélék: egyrészt az angol-amerikaiak hadműveleti tekintetben mutatkozó légifölényében jutnak kifejezésre, másfelől az eindhoveni szövetséges támadás továbbhaladásában. A változást kétségienül a szövetségesek nagyszabású ejtőernyős hadműveleti vezették be. A számtalan víziúttal átszelt holland területen, ahol gépesített csapatok csak a hidak sértetlen megszerzése esetén haladhatnak zavartalanul előre, eszményi tere nyílik a légi haderő kíségető alkalmazásának.

Mint a Német Távirati Iroda jelenti. Középhollandiában a helyzet alakulása még nem jutott el a csúcspontig. Az angolok bár lényegesen kisebb arányban, tovább folytatják a légiúton történő csapatzállításokat. Ezzel szemben a német csapatok ellenállása is megerősödött. A Hollandiáért folyó csata ilyenformán még előkészítő stádiumban van és német részről ezért nem is hősülőznek jóslásokba.

A finn dráma befejezése felé közeledik. A finnek már átadják a szovjetnek

a kijelölt területeket és általában megkezdődött a fegyverszüneti egyezmény pontjainak végrehajtása. Meglepetésszámba megy, hogy Finnország megszakította diplomáciai kapcsolatát Magyarországgal. Nyilvánvalóan kényszerítették erre a lépésre.

Berlinben már állást foglalnak a finn ügyben. A fegyverszüneti feltételeket, amelyeket Finnország Moszkvában kénytelen volt elfogadni, berlini méltakadó körökben úgy tekintik, mint a finn nemzet fennállásának halálos ítéletét.

Jelentés a szerda délelőtti és esti ellenséges légitámadásokról

A MTI jelenti: Szeptember 20-án a délelőtti órákban erős ellenséges kötelékek léptek be a délnyugati határon és zömmel a Dunántul, részekben pedig a Duna-Tisza közének átrepülése után, — egyes duntátuli és Duna-Tisza közti helységeket, valamint Budapest ellen terrortámadást intéztek. A lakosságnak veszteségei voltak és anyagi károk keletkeztek. A légvédelmi tűzérseg hatásosan működött és eddig számos gép lelovását jelentették.

A MTI jelenti: Szeptember 20-án az esti órákban, szovjetorosz repülőkötelékek léptek be északkeleti határainkon keresztül az ország légterébe és terrortámadást intéztek egyes tisztántuli helységek ellen.

Az északkelet felől történt berepülésével egyidejűen és kisebb kötelék északhatárunkon át is belépett az ország légterébe.

Ujabb rádióközlés a magyar-román diplomatacsere ügyében

A budapesti rádió ma délután újabb felhívást közvetített a diplomatacsere dolgában a román kormányhoz.

A magyar kormány értesítette a román kormányt, hogy a diplomata küön-

A légvédelmi tűzérseg és az éjszakai vadászok hatásos beavatkozása folytán azonban az ellenséges gépek visszafordulásra kényszerültek. Tervszerűtlenül le dobott bombáik a lakosságnak veszteségeket okoztak és károk keletkeztek.

Eddig több ellenséges gép lelovását jelentették.

Az északról és északkeletről történt berepülésekkel egyidőben angolszász bombázókötelékek léptek át az ország délnyugati határát és a Dunántul fölött északi irányban repültek. A bevetett éjszakai vadászok és a légvédelmi tűzérseg az ellenséges kötelékeket szétszórta, és megakadályozták tervszerű támadás végrehajtásában. A visszatérésre kényszerült gépek tervszerűtlenül ledobott bombái sem veszteségeket, sem anyagi kárt nem okoztak. Számos ellenséges gépet lőtünk le.

A magas északon lévő német csapatok átlépték a finn határt

Berlinből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A magas északon lévő német négy hadsereg parancsnoksága közli.

A magas északon lévő német csapatok

most a szovjet-finn fegyverszünet miatt szükségessé vált mozdulatok során már több helyen átlépték Finnország határát, amelyet kelet felől három éven át védel-

meztek minden támadás ellen. Ezzel finn területre tolódtott a harc Európa és a finn nemzet halálos ellenségével. Amit a belátó elmek régóta tisztán láttak, most már ténnyé vált. Szovjet csapatok átlépték a határt és tovább törtek előre. Bizonyos finn köröknek azok a reményei, hogy ősi elainségük megáll a határon, — ezzel egyetlen családásba ment át. Finni falvak és emberek hadiövezetbe kerültek olyan fejlemények révén, amelyekért a német hadvezetőség semmi felelősség nem terheli.

Stockholm-ból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Helsinkiből hír érkezett, hogy a finn kormány szerdán megszakította a konzuli és diplomáciai kapcsolatát Magyarországgal, Szlovákiával és Horvátországgal.

Stockholm. (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A Nya Dagligt Allehanda tudósítója szerint már megkezdődött a prkkalai földnyelv kiürítése, amelyet Finnország a fegyverszüneti szerződés értelmében átad a Szovjetuniónak.

Genfből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Az United Press jelenti Stockholm-ból, hogy a szovjetorosz-finn fegyverszüneti szerződés záradékot tartalmaz, melynek értelmében Finnországot legelőbb két hónapra teljesen elkülönítik a kultúrlégtől. A telefon, táviró és posta össze-
költetés, valamint külföldi utazások ellenőrzése, az erre a célra kiküldött szovjet bizottság hatáskörébe tartozik.

Egy másik határozat arra kötelezi Finnországot, hogy finn csapatok fegyverezték le az északfinnországi német csapatokat. Ezt a szovjet parancsnokság alatt kötelesek lefolytatni.

A székely medencében és a tordai térségben a románok és a bolsevisták kimerülésük miatt beszüntették előretörésüket

Marosludas mellett egy betört román ezredet felmorzsolunk. Meghíusult szovjet támadás Marosvásárhelytől délre

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interinf jelenti a keleti arcvonalról:

A székely medencében a románok és a bolsevisták kimerülése miatt, előretörésüket a tordai térségben beszüntették és ugylátszik további erősítéseket várnak. Marosludas mellett egy betört román ezredet felmorzsolunk. Megsemmisítettünk 19 harcokcsit és több, mint 150 fogatolt járművet. A székely csücsökben a bolsevisták a Marosvásárhelytől délre eső térségben, valamint a Dorna Vatra mellett, a Keleti Kárpátok között északra vezető utak mentén, több előretörést intéztek, azonban valamennyit visszautasítottak.

Az ellenségnek hetek óta folyó kísérlete, hogy az Erdős Kárpátokban a beszéki hágókat át lépje, csatarepülőink erős támadása ellenére, kedden is hiábavaló volt.

A német véderő főparancsnokság közli: **Déledélyben és a székely kiszögélyben** meghíusítottuk a bolsevisták támadásait.

A Sanok-Kroeno szakaszon csapataink ugyanígy heves szovjettámadásokat visszavertek, megtisztítottak egyes betörési helyeket és megsemmisítették 27 ellenséges páncélost. Varsónál az ellenség köd védelmében támadást kísérelt meg több helyen, hogy átkeljen a Vistulán. Az átkelési kísérleteket meghíusítottuk. Egyes, a nyugati partra áthátozott ellenséges csoportokat elvágtunk. A városról északra elhárító tüzünkben megakadtak a bolsevisták támadásai. Mitautól délnyugatra támadásaink, ellenséges ellentámadások elhárítása után, állásaink megjavítását eredményezték.

Lettországból és Észtországból visszavertük vagy feltartóztattuk a bolsevistáknak számos páncélos és csatarepülővel támogatott támadásait és megsemmisítettünk sok ellenséges páncélost. Háromnapos erdei harcokban a kandalakeai szakaszon, gránátosaink lendületes támadásokkal áttörték két ellenséges hídfőt.

Fokozódott a harcok hevessége az olasz fronton

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti az olaszországi hadszíntérről: A Firenzétől északra levő térségben a szövetségesek nyomása lényegesen gyengült, viszont a brit 8-ik hadsereg jobbszárnya kedden fokozta támadása hevességét, úgyhogy az egész offenzíva során eddig ilyen hevességű harcok még nem voltak. Az angolok 25 napi hiábavaló küzdelem után remélték, hogy sikerül benyomulniuk a német arcvonalakba. Hétszer egymásután támadtak, de mindössze egy nagyobb betörést tudtak elérni, amelyet 37 brit páncélos ezérlővé-

se után a német páncélos kötelékek este elretesztek. A németek kétszáz foglyot ejtettek. A többi szakaszon az ellenség minden előretörése összeomlott. Firenzétől északra a szövetségesek

Téved az, aki azt hiszi, hogy Németország elveszett, mondja Schmidt követ

Berlinből jelentik: (MTI) Német illetékes helyről közlik:

A német külügyi hivatal szerdai sajtóértekezletén dr Schmidt követ beszámolt a Führer főhadiszállásán szerzett benyomásairól, ahol a Poglavniknak a Führernél tett látogatása alkalmával, néhány napot töltött. Azok a méretek — mondta többek között — amelyeket a háború öltött, elkerülhetetlenül arra a végső következtetésre vezettek, hogy csak a forradalmi párt győzelmével vagy pusztulásával végződhetnek. A közelmúlt és a jelen sok példája, Románia, Bulgária és Finn-

támadásának lendülete, különösen nagy embervesztéseik miatt lényegesen csökkent. Csak az esti órákban támadtak a Gioeci hágtól nyugatra, de sikertelenül.

ország esete mutatja, hogy téved, aki azt hiszi, hogy a régi módszerekkel befejezheti ezt a háborút. Aki ma úgy vélekedik, hogy Németország elveszett, az ellenség a Rajnánál, Kelet-Poroszországban, vagy máshol német földön áll, az ugyanilyen tévedésnek engedi át magát.

— Csak az veszi el a háborút — hangsúlyozta Schmidt dr — akinek karja megbénul és akinek kifogy a lélegzete. A helyzet elemzéséből Schmidt dr a következő végső következtetésre jutott:

A politikai felismerés azt mondja, Né-

Közép-Hollandiában a németek eredményesen támadják a légi uton szállított ellenséget

Az utolsó elkekeredett harcok Brest kikötőjében

Berlin. (MTI.) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának: A véderő főparancsnoksága közli: Középhollandiában összpontosított támadásainkkal továbbra is összekapcsoltuk Aarnheim térségében a légi uton szállított ellenséget. Vadászkoztelékünk kiváló támogatásával az ellenségnek súlyos ember- és anyagvesztéseket okoztunk. Eddig 1700-nál több foglyot ejtettünk. Eindhoven térségében az ellenség északkeleti irányban nyomult előre páncélosokkal. Csapataink itt is ellentámadást indítottak. Aachentől északnyugatra az ellenség csak nagyszámú páncélos erővel tudta kiszélesíteni betörését. A városról délnyugatra visszavertük az ellenség valamennyi támadását, részben súlyos veszteségeket okozva az ellenfélnek. Ellentámadásaink lassan előrehaladnak. Nancy és Lunevilleben elkekeredett harcokunk. A többi arcvonalon csak helyi harcok cselekmények voltak. Visszavertük az ellenség folytatódó támadásait Calais, St. Nazaire és Boulogne erődtései ellen. Brest erődjének teljesen elpusztult város és kikötőnegyedében folytatott harc befejezése után, kedden már csak egyes harccsoportok tartották magukat elkekeredett harcban Cruzon utolsó támaszpontjain.

A V. I. megtorló tüze tovább zúdul Londonra.

Olaszországban az adriai térségben elértek tetőpontjukat a nehéz elhárító harcok. Hősiesen küzdő csapatainknak kedden is sikerült itt, részben új állásokban megakadályozni az ellenség áttörését. Firenzétől északra és északra-keletre ellenséges támadásokat visszavertünk. A helyi betöréseket ellentámadásokkal megtisztítottuk.

Berlinből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A nyugati arcvonal harcainak kedden Hollandia térségében volt a súlypontjuk. Az ellenség ezuttal ejtőernyős erőket tett földre, úgyhogy a légi uton Hollandia területére szállított ellenséges kötelékek mintegy három hadosztályt tesz ki már a számuk. Elkekeredett harcok vannak folyamatban Eindhoven környékén és igen súlyos harcok dúlnak Neerfeldtől nyugatra is. Western-Schel-

détől délre levő német hídfő ellen 200 páncélosok támadtak kedden éjszaka a kánadaiak, de a hídfőt eddig még nem tudták kettévágni. A német csapatok az ék két oldalán lépésről-lépésre húzódnak vissza. Maastricht és Aachen között, csak csekély mértékben tudott előrehaladni az ellenség. Az Aachen átkelésére indított támadások összeomlottak. Stolberg térségében a német erők visszafoglaltak több erődöt.

Berlin. (MTI.): Mint a Német Távirati Iroda jelenti. Nancy és Luneville között a tényereség céljából indított lendületes német támadó vállalkozások amerikai ellentámadásokba ütköztek. Kemény harcok dúlnak. A németek sok amerikai páncélost löttek ki.

Berlin. (MTI.) A NTL jelenti: A bresti harcok befejezése után a német kötelékek a Cruzon félszigetről továbbra is folytatják az ellenállást.

Német repülők tevékenysége Torda térségében és Kolozsvártól délre

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interinf légügyi tudósítója jelenti, hogy a csatarepülők támadásának súlypontja, kedden az erdélyi harci térségben volt, ahol a román vasuti pályatesteket, közlekedési célpontokat és járműszlopokat pusztították. Torda térségben és Kolozsvártól délre száznál több gépesített járműve: megsemmisítettek. Legalább ugyanennyit megrongáltak. Számos személyi anyagot tárt felgyújtottak.

A Birodalom és Magyarország területére történt berepüléssel kapcsolatban megállapítják, hogy a kelet felől berepülő ellenséges bombázó kötelékekből, ame-

Mozik műsora:

APOLLO: Irta az élet.
BELVAROSI: 5-ös számú órház.
CASINO: Szép csillag.
KORONA: Mindenki gyanus.

metországnak győznie kell, mert különben a birodalom elpusztul. A katonai és gazdasági realitás azt mondja: Németország győzhet. A nemzeti és szellemi öntudat azt mondja: Németország győzni fog!

Egy szárnyas bomba négyszáz házat rongált meg

Amsterdam. (MTI.) A NTL jelenti: Mint a brit hírszolgálat jelenti, a brit egészségügyi miniszter kijelentette, hogy egyes német szárnyasbombák 1500 házat rongáltak meg. Egy szárnyasbomba átlag négyszáz házat rongált meg. A miniszter hangsúlyozta, hogy a Londonból elszállított lakosoknak továbbra is távol kell maradniuk a fővárostól.

Amsterdamból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A brit hírszolgálat jelentése szerint szerdán, a kora délelőtti órákban is zuhantak német szárnyasbombák Londonra és Dél-Angliára. A szárnyasbombák károkat okoztak és emberéletben veszteségek keletkeztek.

Stockholmból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A finn fegyverszüneti bizottság Moszkvából elutazott és hazatérőben van.

lyek Budapest ellen intéztek támadást, 37 ellenséges gépet lelőttek.

Ellenséges repülők bombaszőnyeget dobtak Pozsonyra

Pozsonyból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A szlovák sajtóiroda jelenti, hogy szerdán a déli órákban ellenséges bombázókötelékek elrepültek a pozsonyi térség fölött és bombaszőnyeget dobtak a város területére. Egy iskola és lakóházak erősen megrongálódtak. Emberéletben veszteségek voltak.

Rádióműsört akar?

Vegyen

Rádióéletet, Délibábot

Kapható a MAGYAR LAPOK arusainál

**Pétain h veit
örizeiben arilák**

Genfben jelentik: (MTI) A Német Tl jelenti: A Tribune de Genev Vichyól származó jelentése szerint ezrével tiltották meg a működését azoknak a tisztviselőknek, akik a Petain kormány alatt dolgoztak. A tisztviselőket vichy szabályokban helyezték el, amíg a további intézkedéseket meghozzák ellenük. A vichy haditörvényszék előtt állítólag fel-tűnést keltő tárgyalások folynak le.

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német Tl jelenti: Az Associated Press párizsi jelentése szerint Párizs lakossága a legszükségesebb élelmiszereknek csak a felét kapja meg. A gyógyszerekkel való ellátás annyira súlyos, hogy a kórházakban 10 sebesült közül 9 hal meg.

Berlinből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda arról értesül, hogy kedden este az utolsó gránát kilövése után véget ért a német védők hősi harca Brestben.

**Mezőgazdasági segéd-
osztatok felállítására**

A honvédelmi és a földművelésügyi minisztériumok a termelés folytonosságának biztosítása érdekében elrendelték a mezőgazdasági segédosztatok felállítását. Az őszi betakarítási és előkészítési munkálatok az eddigi munkaerővel is biztosítottak látszanak ugyan, azonban az előre nem látható akadályok következtében szükségesnek látszott, hogy a jelenleg rendelkezésre álló munkaerők kiesése esetén is rendelkezésre álljanak segédosztatok, amelyek elvégezhetik az őszi munkálatokat.

A fenti két minisztérium tehát elrendelte, hogy minden faluból 2-4 személyt vegyenek igénybe a mezőgazdasági segédosztatok céljaira. Ezeket a személyeket olyan családból kell kiválogatni, ahol a munkálatok biztosítása már amúgyis biztosítottak látszik.

A rendelet szerint mezőgazdasági munkásokat és családokat még önkéntes jelentkezés esetén sem lehet igénybe venni. Az illetők behívása csoportos behívójegy alapján történik a családokról, valamint a rendeltetési helyükre való szállításukról külön erre a célra felállított szerv gondoskodik.

Amennyiben a segédosztatok nem kerülnek egyelőre bevetésre, akkor ugyancsak a fenti szerv határozza meg, hogy mikor és hol kell jelentkezniük.

A honvédelmi és földművelésügyi minisztérium fenti rendelete biztosítja arra nézve, hogy az őszi betakarítási munkálatok zökkenőmentes befejezést és lebonnyolítást nyernek.

**Berettyóba fulladt
egy margittai gazdálkodó**

Nagyvárad, szeptember 21. Tegnap hallos végű furdözés történt Margittán. Kogulicz Sándor 36 éves margittai gazdálkodó, ebédután lement furdózni a kertje aljában folydogáló Berettyóra.

Furdás közben, a gazda át akart uszni a tulsó partra és egyszerre eltűnt a vízben. A többi furdózó azt hitte, hogy csupán uszás közben akaratlanul bujt a víz alá és senki sem tulajdonított különösebb jelentőséget a dolognak. Annál nagyobb

**A törvényes rend alappillére
a Kormányzó Urunk**

Ma senkinek sem lehetnek egyéni politikai elképzelései.

Szabadka, szept. 21. A napokban fogadta Bács-Bodrog vármegye főispánja dr. Falcione Árpád a vármegye tisztviselőkarát, akiknek nevében dr. Bócsai Bajcsay Ernő alispán keresetlen szavakkal üdvözölte az új főispánt. Az alispán üdvözlő szavaira a főispán a következőket mondotta:

Mindenekelőtt mint sarkalatos tételt állítom fel — mondotta a főispán — hogy a közigazgatásban politikai párt-szemponatok nem érvényesülhetnek. Köros tünet volt az elmúlt hónapokban, hogy közigazgatási tisztviselők maguk is résztvettek politikai pártok szervezésében és irányításában.

Ugyancsak köros tünet volt, hogy közigazgatási tisztviselők állása inoghatott meg, ha nem álltak valamely párt szolgálatába. Viszont előmeneteli lehetőséget jelentett a párt teljes kiszolgálása. A pártok betiltásával e beteges állapot megszűnt. Egyik főfeladatunk, hogy az egymás elleni belső gyűlölködést, az egymás elleni indított házját véglegesen kiirtuk a nemzet életéből.

A nyaklónélküli áthelyezések — folytatta a főispán — megfosztották a közigazgatási tisztviselőt attól a nyugalomtól, melyre óriási munkafeladatai mel-

lett szüksége van. Az áthelyezett tisztviselő új helyén helyzetismerettel sem rendelkezhet, ennél fogva könnyen rossz befolyás alá kerülhetett.

Tisztviselői áthelyezések vagy nyugdíjaztatásnak nincs helye sem politikai, sem személyi, sem egyéb szubjektív érdekből.

Másik különösen fontos feladatunk — hangoztatta a főispán — a beieő rend fenntartása. Az ország azon áll vagy bukik, hogy meg tudjuk-e tartani a józan ésszt és a törvényes rendet. A törvényes rend fenntartása azonban csak úgy lehetséges, ha végrehajtásánál nem érvényesül elfogultság vagy bármiféle más szubjektív szempont.

A törvényes rend alappillére Kormányzó Urunk, az ő személyére kell függesztenünk tekintetünket. Bócsai előrelátásával, önzetlen egyéniségével, magas személyének kiváló ítélőképességével megmutatja nekünk mindenkor az utat és megadja az irányt, ameyet gondolkodás nélkül vakon követnünk kell.

Ma senkinek sem lehetnek egyéni politikai elképzelései, még részleikérdésekben sem. A feltétlen engedelmesség elve kell, hogy érvényesüljön.

**Hitler fogadta Pavelicsot,
a horvát állam vezetőjét**

Németország megvédi Horvátország önállóságát

Berlinből jelentik: (MTI) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának: A Führer szeptember 18-án fogadta Pavelicsot, a horvát állam vezetőjét, akivel a bolsevizmus és angol-amerikai segitőrsáii elleni közös harcrol és Horvátország biztosításának kérdéséről folytattak megbeszélést. A német véderő hiven a háromhatalmi egyezményhez, a

horvát katonák és usztasák oldalán megfogja védelmezni Horvátország szabadságát és önállóságát.

A megbeszélésen Ribbentrop birodalmi külügyminiszter, Keitel vezértábornagy, valamint horvát részről Alajbegovic horvát külügyminiszter és Gruics tébornok vettek részt.

**A partizánok harci
módszerei**

A partizánt annakidején, apáink korában, egyszerűen komitációnak hívták. A komitácsi felmászott a fára valahoi Boszniában, vagy odaállott a padlásablakhoz s a gyanutlanul menetelő katonát orozva, harc nélkül, lehetőleg dumdumgolyóval lelötte. Hiába irtották ki őket a helyszínen, ha elfogták, a komitácsi, mint a sötét Balkán hivatott és halálra-

szánt „védelmezője“ tovább gyilkolt és sohasem bocsátkozott szabályos, katonás küzdelembe.

Ez azonban még messze volt a partizánháborútól. A partizánokkal az első világháboru utáni orosz polgárháboruban találkoztunk. Egyes nagyobb csoportok e háboruban nem alkottak rendes arcvonalat, mert a nagy távolságok és a kevés ember miatt erre gondolni sem lehetett. Hanem egymást kerülgetve, ott csaptak le egymásra, ahol az ellenség legérzékenyebb részét sejtették.

Mivel ez a módszer rendkívül alkalmas arra, hogy az ellenség pillanatra se usson pihenőhöz, azonkívül az ellenség háttába küldött csapatoknak utánpótlással alig kell vesződniök, a Szovjet külharcászati felfogása a partizánháboru a jelenlegi világküzdelem legelején már bevezette. A bandákat eleinte kitünően felfegyverezve küldte eitörnyő segítségével a németek háttába, különösen Lengyelországban. A partizánokkal olyan megáilapodást kötöttek, hogy sikeres harcuk után felveszik őket a vörös hadsereg természetesen, hogy

partizánból lett tiszt ma is alig akad a bolsevistáknál...

Ivan Koslov szovjet őrmester szerint a szovjet haderő öregekben a partizánháboru rendezkedett be immár és egész népeket igyekezik a hátbatámadásra megnyerni. Az összes, most kezére jutott ukránokat, lengyeleket, fehéroroszokat megfelelő ellenőrzés mellett partizánharcra képezik ki, aki pedig nem akar menni, azt egyszerűen a helyszínen kivégzik. Van azonban a partizánharcnak egy még szovjetrészről megállapított árnyoldala is. Mégpedig az, hogy a partizán csak akkor harcol, amikor akar. Számos hatalmas banda saját szakállára csatázik, kifosztja saját hatáskörébe tartozó falvart, mint ahogy ezt Tito bandái teszik és meggazdagodva, egyszerűen eltűnik. A partizánhadviselés nem számítható schogy sem a becsületes harc keretébe.

POLITIKAI KISHIREK

Milánóból jelentik: (MTI) A Német Tl jelenti: Rómából származó értesülés szerint a Bonomi kormány folytatja az eljárást a volt fasiszta tisztviselők ellen. Minden tisztviselőt, aki fasisztagyanus, — azonnal elbocsátják. A római pénzügyi hivatalokból eddig 86 magasrangú tisztviselőt bocsátottak el.

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti. A nyugati arcvonalon Luxemburgban a wahlendorfi hídfő ellen intézett többirányú támadás teljes sikert ért el. A várost visszavették a német csapatok. Metz és Epinal között súlyos támadó és elhárító küzdelmek folytak. Chateaufortnál, a Mosel alsó folyásán a hídfő váltakozó harcok után, amerikai kézre került.

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti: Az olasz hadszíntéren a német védők az egész arcvonalon feltartóztatták a szövetségeseik előretöréseit. Firenzétől északkeletre a németek ellentámadással visszafoglaltak egyes magaslati állásokat. Az adriai szakaszon német csapatok erőse hegyi állásokat foglaltak el, ahonnan messzire ellenőrizhetik az előtti fekvő terepet. A Po-síkság keleti bejárója továbbra is zárva maradt.

A nyugati harc téren Eindhoven térségében, ide-odahullámzó harcok folynak. Aarnheim térségében erős brit ejtőernyős csoportokat megsemmisítettünk. A német tartalékok mindenütt összpontosított támadásba mentek át. Az Aarnheimtől északra levő térségtől egészen a Burgundi-kapuig megszilárdult a helyzet.

Berlinből jelentik: (MTI) A Német Tl jelenti: Közép-Hollandiában a helyzet alakulása még nem jutott el a csúcspontra. Az angolok bár lenyegesen kisebb irányban, tovább folytatják a régi úton történő csapatmozgásokat. Ezzel szemben a német csapatok ellenállása megerősödött. A Hollandiáért folyó csata nyitómán még előkészítő stádiumban van, és német részről ezért nem is bocsátkoznak löslásokba.

Kedden a déli órákban északamerikai bombázók támadásokat intéztek Észak- és Északnyugatnémetország több helyé-ge ellen. Különösen Koblenz városában keletkeztek épületkárok és vesztőáldozatok. Az elmúlt éjszaka ellenséges terror-támadások irányultak München, Glasbach és Budapest ellen. A honvédelmi erők lelöttek 37 ellenséges gépet.

A csatornán és az Indiai ocreánon buvárhajóink elsüllyesztettek négy ellenséges hajót, összesen 26 000 brutto regisztertonnát és két fregattot. Mi-ek három hajót torpedótalálatokkal súlyosan megrongáltak

Huszonhároméves fiatalember a tolmács kétszázmilliós állam külpolitikai tárgyalósa

Wilhelm Hoffmann, az 1941-es német-japán tárgyalások japán tolmácsa beszél arról, hogyan is
olyan le a külpolitikai tárgyalások

A filmhíradó képei peregnék a vásznon. Magnéziumfények villannak a pompás teremben, ahol a fénylő mahagón asztal körül komoly, hivatalos arccal diplomaták ülnek, egyenruhájukon vagy zsakettjükön kintüntetések sokasága csillan meg. — Most — amint az olvasó talán kitalálta — egy fontos nemzetközi szerződés aláírásánál vagyunk jelen a híradó jóvoltából. A küldöttségek vezetői sorban írják alá a jegyzőkönyveket. — Egy tisztviselő nyújtja eléjük a jegyzőkönyveket, egy másik tollat ad kezünkbe, a harmadik pedig elítatja gondosan a történelembe bevonuló aláírást...

Sokszor láttuk ezt a képet a híradókban. A jegyzőkönyvek aláírása és kicserélése azonban a záróaktus. Amíg eljutnak két állam megbízottai ehhez a ponthoz, fáradságos és hosszú tárgyalások útját kell végigjárniuk.

Ezekről pedig nem láttunk a híradókban képeket. Kísérleljük meg most képet adni egy nálunk tartózkodó német fiatalember elbeszélése nyomán.

Wilhelm Hoffmann három évvel ezelőtt, 1941 márciusától májusig japán tolmács volt, az emlékezetes német-japán tárgyalásokon. E tárgyalások és az eredményüként megszülető megegyezések nagy horderejére rávilágít az, hogy ezek eredményei után indíthaták meg a németek haderejüket az Európát fenyegető szovjet-rém ellen.

Németország japán tolmácsa

— Huszonhárom éves voltam akkor — kezd elbeszélését Hoffmann. — Februárban tettem le a tolmácsi vizgát a berlini egyetemen a keleti nyelvekből s márciusban a német külügyminisztérium meghívására már tolmácsként működtem a német-japán tárgyalásokon. Talán szokatlan, hogy ilyen fiatal férfira bíznak olyan terhes feladatot, mint a külpolitikai tárgyalások tolmácsolását, ahol minden szónak jelentősége lehet... Magyarzata ennek az, hogy Németországban én voltam az egyetlen japán tolmács.

Japánul tökéletesen beszélék és majdnem tökéletesen írok. 1935-ben egy évet töltöttem Japánban és az egy esztendő elég volt ahhoz, hogy a japán nyelvet, amellyel már kora ifjúságom óta komolyan foglalkoztam, az apró finomságokig kiterjedően elsajátítsam. Apám annak idején Holland-Indiában dolgozott, mint építész. A néhány évet, amit ott töltöttem munkában, arra is felhasználta, — hogy engem utazni küldjön. — Bejártam az egész Távol-Keletet. Amit akkor tanultam és tapasztaltam, azt használtam fel említett tolmácsi munkámban és fogom felhasználni jövő pályámon: diplomata szeretnék lenni...

— De térjünk vissza az 1941. évi német-japán tárgyalásokra. Ön tehát arra kíváncsi, milyenek voltak ezek a tárgyalások és milyen volt az én tolmácsi munkám...

Mondatról-mondatra halad a tárgyalás

— A két állam diplomatái és szakértői összeültek Berlinben 1941 márciusának első napján és május 23-án fejezték be a tárgyalásokat, majd három hónapig

tartottak tehát a napi öt-hat óráig tartó megbeszélések. Egy-egy hétre állapotot tartak meg előre a tárgyalási rendet. A tárgyaló felek mindegyikének egy-egy kérdésére a másik fél egy-egy óráig tartó referátumot adott elő a tárgyalási napokon. A kérdéseket a megbízottak a tárgyalási rend megállapításakor adták egymásnak, hogy legyen idő a kérdésekre adandó feleletek kidolgozására. A referátumok előadásakor is lehetett kérdéseket feltenni s amennyiben azok megválaszolhatók voltak, rövid felelet megszületett azonnal. Csak én, a tolmács nem szerettem a közvetett kérdéseket, mert az azokra adott és rögtönzött feleletekre nem készülhettem elő. Az előre feltett kérdésre adandó válaszokat mindig a tárgyalási napot megelőző este már megkaptam és magamnak lefordíthattam. A közvetett kérdéseknél mindig mondatról-mondatra haladtunk — válasz egy mondatát, mondjuk, a német diplomata felém fordulva elmondotta, ezt én lefordítottam japánra, aztán újabb német

A magyar és japán nyelv rokonsága

— A japán nyelv is ural-táji, mint a magyar. Nem fedezett fel valami rokonságot a két nyelv között?

— Amióta Magyarországon vagyok, rendszeresen tanulok magyarul és máris igen sok rokonságot fedeztem fel a magyar és a japán nyelv között. Aminek ösztönét örülök is, mert így a magyar nyelv számomra egész könnyű, csak szavakat kell tanulnom és a kiejtésre odafigyelni egy kicsit...

— Ime a hasonlóságok: a japán nyelvből épügy hiányzik a nemek közötti különbségtétel, mint a magyarból: a japán épügy nem használ többes számot számok után, mint a magyar — tehát öt alma és nem, mint az európai nyelvek

monat, esetleg összefüggő mondat s a japán fordítás...

— Előre, nem a legkönnyebb munka volt, közel három hónapig napi öt-hat óra tárgyalási idővel tolmácskodni. — A tárgyalási órák közé iktatott villás reggelik, ebéd és vacsorák sem jelentettek számomra pihenést. Az itt elhangzó pohárköszöntők fordítása is csak rám várt.

— A japán küldöttségben sok, azóta híressé vált személy volt. Csak Yamashita altábornagy, a singaporei győzőnek és Namura altengernagynak, a Salamon-szigetek körüli tengeri ütközetek hősnéinek nevét említem közülük...

— Akármennyire is megtisztelő volt a megbízás: én, a huszonhároméves fiatalember, két közel százezeres birodalom képviselőinek tárgyalásain, mint tolmács — mégis örültem, hogy vége a megfeszített munkának, amikor elérkezett a befejező mozzanat: a jegyzőkönyvek aláírása és kicserélése...

— Ott voltam én is a hivatalos tömegben az aláírások. Az élményt magamba rögzítő szemmel figyeltem, amikor a küldöttségek vezetői az arany töltőtollal aláírták a jegyzőkönyveket. — Akkor valami büszkeségfélélt is éreztem: én is hozzájárultam ahhoz, hogy ezek a jegyzőkönyvek megszülessenek...

Most is büszkeség csillog a szememben. Messzenéz... Biztosan nem a debreceni öreg Nagytemplomot látja, amelynek tövében beszélgetünk pedig.

Felriasztom emlékeiből:

mondják: öt almák; a japán is elhagyja a „van” igét, mint a magyar, a japán és a magyar tehát megegyezően azt mondja: 5 szép, eleintében az európai nyelvekkel, amelyek mind így fejezik ki: 5 szép van. A japán nyelvben is ragok vannak. „Tokió-ba”, ezt így mondják: „Tokio-e”. — A szókincsben is talál az emben azonosságot. „Jó” japánul is jól jelent...

— Büszkék lehetnek a rokonságra — fejezi be. — A japán népet ott tartózkodásomkor megismertem s megszerettem. — A magyarsághoz is ezen rokonság szálán jutok el. S mennél jobban ismerem meg a magyarokat, annál jobban szeretem meg őket is és ezt az istenáldotta gyönyörű országot.

A volt gettó területén felgyülemlert szemetet meg kell semmisíteni, esetleg elégetni

A volt gettó területén az udvarokon, valamint az utcákban nagyobb mennyiségű gyúlékony szemét (szalma, papír, stb.) maradt vissza. E szemét sürgős eltávolítása tűzrendészeti illetve légoltalmi érdekből, ugyancsak közegészségügyi szempontból is fontos.

A rendkívüli viszonyok folytán a köztisztasági üzemnél megfelelő munkacsoport és fogat nem áll rendelkezésre.

Felhívom a volt gettó területén lakó háztulajdonosokat és lakókat, hogy az ott felhalmozott gyúlékony szemetet a legrövidebb időn belül semmisítsék meg.

A rendkívüli helyzetre tekintettel hozzájárulok ahhoz, hogy az éghető szemetet a helyszínen égessek el. A szemét elégetésének irányítása a lakóház, légoltalmi parancsnokok kötelessége. Az elégetést csak nappal és szélcsendes időben szabad végrehajtani, a legnagyobb gondossággal. A szemetet kisebb kupacokban és állandó felügyelet mellett kell elégetni. Tűzoltóakra a légo-

tűzoltóeszközöket és vizet készenlétben kell tartani.

Az elégetésre a közvetlen szóbeli felhívást a tűzoltóság kirendelt közegei a helyszínen — a m. kir. rendőrség ugyancsak kirendelt közegeivel együtt — adják meg és az ellenőrzést is ők teljesítik.

Ezzel kapcsolatban felhívom a volt gettó területén lakó közönséget, hogy a háziüzemének és általában a lakásokból és udvarokból kikerülő szemétnek az utcára való kihordásától — saját érdekében is — tartózkodjék. Az ez ellen vétők ellen a kihágási eljárást meg fogom indíttatni.

Elvárom, hogy a város közönsége fenti rendelkezésemet, amely a rendkívüli viszonyok folytán fontos és sürgős közérdek, egyben a saját érdekében is mielőbb és lelkiismeretesen és megfelelő körültekintéssel hajtsa végre.

Dr. Gyapay László,
polgármester.

Budapestien október 1-én kezdődik az iskolai oktatás

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A kormány tagjai vitéz Lakatos Géza miniszterelnök elnöklésével, szerdán délelőtt 9 órakor minisztertanácsot tartottak. A minisztertanács időszerű kormányzati kérdéseket tárgyalt és három órákor ért véget.

A minisztertanács többek között a székesfővárosi alsófokú és középfokú tanintézetekben az oktatás megkezdésének kérdésével is foglalkozott és annak megállapítása után, hogy a beiratkozott tanulói fűtség és tanszemélyzet részére is elegendő és megfelelő óvóhely áll rendelkezésre, az oktatás megkezdésének időpontját október 1-én állapította meg.

Egy nap alatt két lábtörés

Nagyvárad. A nagyvárad mentők az elmúlt nap két súlyos sérültet szállítottak be a kórházba. Az egyik sérült Szöllősi Mihály 37 éves államasági műszaki segéd, akit jobb alszártöréssel szállítottak be a kórházba. Szöllősi szombathelyi beosztott, Nagyváradon volt elintéznivalója és a szerencsétlenség itt érte utól. A másik sérült öv. Sabán Elemérné 50 éves nagyvárad. Gyár-utca 49. szám alatti lakos. Bal combja törött el. Mindkét sérült állapota súlyos.

Örízethevett a rendőrség egy varrógéptolvajt

Nagyvárad. Lopás vétsége címe ma délelőtt egy örízethevétel történt a nagyvárad rendőrségén. Szabó Márton Blaha Lujza-utca 30. szám alatti lakost tartóztatták le, mert a Várady Zsigmond-utcai zsidó templomot fel törte és az ott felhalmozott zsidóholmik közül egy villanyerővel hajtható varrógépet lopott el. A rendőrség a lopás tettesének megállapítása után bravúros nyomozással lelelte le a tolvajt, aki különben a terhelő adatok elétárása után bevallotta bűnét. Átkísérték az ügyészség fogházába, ahol a vizsgálóbírói kihallgatás után minden bizonyval elrendelik letartóztatását a addig is, amíg ügye a vádtanács elé nem kerül, vizsgálati fogságban marad.

Szolgáltatás gyógyszerterárik

III. CSOPORT:

MADONNA gyógyszerterár, Főder Vilmos, Sztaroveszky-u. 20. tel. 17-65.

KIGYÓ gyógyszerterár, Szabó Ferenc Bémer-tér, 1. tel. 15-63.

3. II. Rákóczy Ferenc gyógyszerterár, tul. Csanda Endre, Szacsyay-utca 24. tel. 17-47.

OROSZLAN gyógyszerterár, Mátyás király-ut 1. Tel. 32-91.

A gyógyszerterárik éjjeli szolgálata szombat reggeltől a következő szombathat reggelig tart.

Kávéházakban és vendéglőkben
Magyar Lapok-ai

Dr. Sággy László, a váradi rendőrség vezetője az okatlan és céltalan költözködési lázról és a közrendről

Dr. Sággy László rendőrtanácsos, a nagyváradi rendőrség vezetője lapunknak, az Erdélyi Néplapnak nyilatkozott az immár Nagyváradon is megmutató, teljesen indokolatlan és felesleges elköltözködési lázról:

Nagyvárad lakosságának egy igen kis részét valóban elfogta a menekülési láz — mondta Sággy László dr. — Mondanom sem kell, hogy erre a hisztérikus ijedeleme semmi komoly ok sincs. A közvetlen veszély honvédek jövöltábol regen elmúlt, hiszen a pár kilométernyire levő határt messze eltolták Várad alól és amint a legfrissebb hadijelentésekből is értesülhetünk, továbbra is vitézül állják fiaink a harcot. Amilyen helyesnek tartom, hogy a bombázásra való tekintettel a gyermekeket és asszonyokat az aránylag nyugalmasabb vidéki falvakban helyezték el, annyira helytelennek és elítélendőnek minősítem a költözködésnek azt a fajtáját, amikor egyesek, előnyös anyagi helyzetük kihasználásával minden magyar közösségi érzést megtagadva, közlekedési eszközeinket sokkal fontosabb célok előtt elvonva, az utolsó szegig felpakolva távoznak, amikor mások pusztá életük mentésére sem gondolhatnának.

— Mi a tanácsos úr véleménye az ilyen riadalmat keltő egyéni költözködéskről?

— Bár örülök annak, hogy az ilyen kishitű vézmadaraktól megszabadulunk, mert hiszen ezzel erősen lecsökken a rémhírterjesztés, a menekülési hangulatok, élethalál harcunkhoz szükséges elszánó kiállás pedig zavartalanul kerekedhet felül, mégis szomorúsággal tölt el, hogy akiknek társadalmi állásuk és anyagi helyzetüknek fogva éppen e nehéz napokban kellett volna a nép előtt jó példával járni, ijedten szedték fel a társadalmi rombolást idézőket a közhangulatban. Szerintem az ilyen egyéni akciókból távozzék nem érdemlik meg, hogy meggyeszer helyet kapjanak Nagyvárad nehezebb napjait is szívesen vállaló polgárai között.

— Ezekből az esetekből azonban nem szabad általánosítani. Ez szoronyen káros volna a most annyira szükséges magyar összefogásra. — alapítja meg határozottan a nagyváradi rendőrség vezetője. Majd amikor a város jó közhangulatának biztosítása felől érdeklődünk, a következő választ kapjuk:

Nagyvárad közhangulatát az említett eseményeken kívül egyéb jelenségek is zavarták. Voltak, akik nem a mai időknek megfelelő életmóddal hívták ki maguk ellen a közvéleményt. Mások könnyelmű, hazafiatlan kijelentésekkel okoztak megbotránkoztatást. Éppen ezért arra törekszem, hogy mi, itmaradtok teljesen megtszultjunk a káros elemektől és máris intézkedtem, hogy mindazok az elemek, akik életmódjukkal és magatartásukkal zavarták a ma annyira szükséges nyugalmat, eltávolítottassanak a város életéből.

Beszélgatésünk során felvetődött az a kérdés is, hogy a belső fronton annyira szükséges közrend biztosítá-

sa érdekében a lakosság miben lehet segítségére a rendőrségnek?

— A város községe elsősorban abban lehetne segítségünkre — mondta Sággy László dr. — ha a hallott rémhíreket és minden háborunkat gyengítő szóbeszédet, — továbbadás helyett — a bejelentésről teljes felelősséget vállalva — hozzájuk juttatják el. Névtelen leveleket ugyanis olvasatlanul dobjuk papirkosárba. Nem spicli-rendszer akarunk ezzel meghonosítani, hanem nyílt magyaros kiállással szeretném a város lakosságát megtisztítani a nem közénk való elemektől.

Szóba került az utóbbi időben megsűrűsödött légiriadók lezajlása is. A rendőrség idevonatkozó tapasztalatairól és kívánságáról, érdeklődésünkre a következő felvilágosítást kaptuk:

— Általánosságban nagyobb fegyelmet kérek a lakosságtól légiriadók alatt. Minél fegyelmesebb

egy város lakossága, annál kevesebb a vesztesége az eddigi tapasztalatok szerint. Riadók alatt sokan járkálnak az utcán és ácsorognak a kapuk alatt — minden indok nélkül. Elfelejtik, hogy a közelmúlt éjszakai támadások tapasztalatai azt mutatják, hogy főként kisebbmértetű légiaknákkal és gyújtóbombákkal támadnak, ami a légvédelmi pincékben ártalmatlan, a föld színe felett viszont nagy pusztítást végez. Ezért nyomatékosan figyelmeztetem a községeket, hogy — főként éjszaka — senki se hagyja el az óvóhelyet.

— Azérte tettem mindezeket szóvá — mondta beszélgetésünk befejezéséül a nagyváradi rendőrség vezetője — mert ez mind az annyiszor hangoztatott belső arcvonalunk megerősítését szolgálja. Márpedig szent meggyőződésem, hogy vitézül harcoló honvédek sorsdöntő harcát könnyítjük meg, ha idehaza is rendet teremtünk.

Internálják a rémhírterjesztőket

A belügyminiszter szigorú utasítást adott ki a rémhírterjesztés megakadályozására

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Ismeretes, hogy egyes személyek a háborúval kapcsolatos eseményekről erősen nagyítva terjesztik tovább, sőt olyan híreket is közölnek, amelyek megállapíthatóan minden alapot nélkülöznek. Hogy a rémhírterjesztés kihatása a hadviselés érdekei szempontjából mennyire káros, az külön magyarázatra szorul. Ezt a beteges jelenséget tehát minden erővel le kell törni. Szigorú törvényes rendelkezésben nincsen hiány, mert a törvény a rémhírterjesztést egy évig terjedő fogházzal büntetendő vétségnek minősíti és emellett az azt elkövető személyt szemben a rendőrhatalmi őrizet alá helyezésnek (internálásnak) is helye van. Csúpan arról kell tehát

gondoskodni, hogy a rémhírterjesztőket a törvény szigorú el is érje. Ez a gondoskodás meg is történt. Amint illetékes helyről közlik, a belügyminiszter utasította a rendőrhatalmat, hogy a rémhírterjesztés megakadályozása érdekében a rendelkezésre álló összes törvényes eszközt a legérellyesebben alkalmazza és ebből a célból utasítsák alárendelt közegeiket, hogy kísérjék éber figyelemmel az e téren mutatkozó jelenségeket és minden olyan személy, akiről megállapítható, hogy rémhírterjesztéssel alaposan gyanúsítható, haladéktalanul jelentse fel, hogy velük szemben a megtorló rendelkezések alkalmazhatók legyenek.

Vezessék be a dohányjegyet

Az ipari munkások dohányellátásuk biztosítását kérik

Ismerlettük, hogy a pénzügyminiszter rendeletet adott ki a mezőgazdasági munkások és a tanyai lakosok dohányellátásának biztosítására.

Ezzel kapcsolatban az ipari munkásság körében is mozgalom indult meg, hogy hasonló rendelkezések kiadását kérjék a pénzügyminisztertől.

A helyzet úgy áll, hogy az ipari alkalmazottak a mai körülmények között vagy egyáltalán, vagy egész ritkán juthatnak dohánytermékhez. A műhelyben, gyárban dolgozó munkások nem tölthet el órákat a trafikok sorhajárással, vagy előtte való ácsorogással. De különben is a trafikok nyitvatartási ideje a munkaórákra esik és a munkahelyéről este hazatérő munkás már nem talál nyitva a dohányos boltot.

Nagyon fontos, hogy a dohányzó rétegek hozzájussanak legalább mini-

mális mértékben a megszokott dohányhoz vagy cigarettához. Az a fő cél, hogy az élelmesebbek és kevésbé elfoglalt emberek kaphassanak olcsóbb dohányárut, míg a dolgozó rétegek, az ipari munkások sokszor kénytelenek megvenni a drága 12-15 filléres cigarettát, mert mást nem kapnak, abból is csak két-három darabot.

Mindenképpen kívánatos, hogy a dohánytermék elosztása a legteljesebb igazságosság és egyenlő elbírás szerint történjen, helyesebben mondva ebben a tekintetben helyénvaló volna a dolgozó rétegeket előnyben részesíteni.

Bármennyire is sokkal előbbrevaló gondolnunk vannak, gondolni kellene a dohányjegy bevezetésére, melynek révén megszűnnének azok a panaszok, melyeket ma általában hallani lehet a dohánytermék elosztása körül.

Közel 300 ezer pengő kár megtérítését kérik a gettóbeli keresztény háztulajdonosok

A gettóbeli keresztény háztulajdonosok megbízottja, Csanda Endre gyógyszerész, ma délelőtt benyújtotta Gyapay polgármesternek a háztulajdonosok együttes kérvényét, amelyben azoknak a károknak a megtérítését kérik, amelyeket a zsidóknak ingatlanukba való telepítése folytán szenvedtek. A kérvényhez csatolt kimutatás 67 háztulajdonos összesen 270.198 pengő kárát tünteti fel, amelyhez még egy nagyobb ipari üzem később kimutatandó jelentős kára járul.

A polgármester megígérte, hogy a kérvényt a legrövidebb időn belül felterjeszti a belügyminiszteriumba. Arról, hogy felutazzák Budapestre és egyéb sürgős természetű ügyek elintézésé mellett ebben a kérdésben is személyesen interviáljon, sajnos nem lehet szó, mert a polgármester, tekintettel arra, hogy a betegszabadságon levő főispánt is helyettesíti, csak abban az esetben hagyhatja el most a várost, ha felletts hatósága erre kifejezetten utasítja.

Azok a gettóbeli keresztény háztulajdonosok — számszerint mintegy huszan — akik eddig nem jelentkeztek kártérítési igényükkel Csanda Endre gyógyszerésznél, most már csak egyéni kérvényekkel érvényesíthetik jogaikat.

A gettóbeli keresztény háztulajdonosok megbízottja ez alkalommal megsürgette annak a kérvénynek elintézését is, melyben a háztulajdonosok lakbérigényeiket támasztanak a várossal, illetve a belügyi kormányzattal szemben.

Hatszáz pengős pénzbüntetés a 350 pengős cipőért

Ma tárgyalta a nagyváradi törvényszék Ujlaky István nagyváradi cipészmeister büntügyét.

Ujlaky Istvánt azzal vádolta a királyi ügyészség, hogy ez év januárjában egy női cipő készítésért 350 pengőt kért a kiszabott maximális ár helyett.

A főtárgyaláson Ujlaky István azzal védekezett, hogy az említett cipőt, nem tendes, egészséges lábra csinálta, hanem mint orthopéd cipőt készítette, az ilyen árának maximális ára pedig tudvalevőleg 350 pengő.

A kihallgatott tanúk, valamennyien megcáfolták Ujlaky vallomását és így a fennálló bizonyítékok alapján a törvényszék 600 pengőre ítélte az árdragító cipészmeistert.

Hogyan lehet leszokni a dohányzásról? Egy brüsszeli hetilap új módszert ajánl a dohányzás szenvedélyének leküzdésére. A módszer, amely egy francia orvostól származik és állítólag már sok esetben bevált, alapjában véve igen egyszerű: Az illető orvos, aki igazgatója az egyik intézetnek, a következőket ajánlja: „Ha kedved káosz cigarettázni, kényszerítsd magad arra, hogy ne nyomban, hanem csak tíz perc múlva gyujts rá. A legközelebbi alkalommal 15, később 20 perccel, majd fokozatosan mind hosszabb idővel told ki a rágyújtás időpontját.” A belga újságíró, aki az receptet közölte, cikket azzal a megjegyzéssel fejezte be: „Nem tudom, hol kapok a mai dohányinséges időkben annyi cigarettát, hogy az ajánlott módszert kipróbálhassam.”

Mit tartalmaz az autótaxi forgalom korlátozásáról szóló rendelet

Szeptember 15-én lépett hatályba az autótaxi üzemének korlátozásáról szóló rendelet. Minthogy a rendelet intézkedéseit a nagyközönség nem igen ismeri, sok félreértés adódik elő. Eppen ezért helyesnek tartjuk az immár érvényben levő rendelet részletes ismertetését:

Géperjű bérkocsival (autótaxi), bér-autóval csak annak a városnak, vagy községnek központjától légvonalban számított 40 km. sugarú körbe eső területen szabad fuvarozni, amelynek területére az ipar engedély, illetőleg az engedély okirat kiállított. A meghatározott területen kívül történő fuvarra rendkívüli méltánylást érdemlő esetben (pl. haláleset, súlyos betegség), a m. kir. kereskedelem és közlekedésügyi miniszter adhat engedélyt.

Géperjű bérkocsival a meghatározott területen belül is csak azt a személyt szabad fuvarozni, aki a miniszteri rendeletben megállapított hatóság által kiállított s a mintának megfelelő, egyszerűsített igazolvánnyal rendelkezik. Ez a korlátozó rendelkezés nem vonatkozik csomagmal utazóknak pályaudvarra, vagy pályaudvarról történő fuvarozására; lelkészeknek beteglátogatás céljából történő, valamint olyan fuvarozások esetére, amiknél egyházi vagy lelkészi teendők ellátása céljából papi díszben kell megjelenniük; legalább 75 százalékos hadirokkantak, továbbá halált nem tűrő esetekben klinikára, kórházba, szanatóriumba, vagy orvoshoz szállítandó betegek fuvarozására; esküvői fuvarokra, a temetési fuvarokra. A fentiekben meghatározott fuvarok esetében a géperjű bérkocsiban az azt igénybevevő személyen kívül kísérő is helyet foglalhat.

Géperjű bérkocsival (autótaxival) helyi forgalomban — ugyanezt az utast egyfolytában egy órai időtartamon túl fuvarozni nem szabad. Bér-autóval a helyi forgalomban ugyanazt az utast egyfolytában három órai időtartamon túl nem szabad fuvarozni. Ez a tilalom vonatkozik arra az esetre is, ha valamely helyiségben a helyi fuvarozás egy más helyiségben telephellyel bíró géperjű bérkocsival történik.

Az ország egész területére, vagy Budapestet északkeleti város területére visszavonásig, vagy meghatározott időtartamra érvényes igazolványt az illetékes miniszter javaslatára alapján a m. kir. kereskedelem és közlekedésügyi miniszter állítja ki. Illetékesnek azt a minisztert kell tekinteni, akinek ügykörébe a foglalkozási tevékenységével összefüggő ügyei általában tartoznak.

Valamely vármegye területére — beleértve a vármegyébe beékelte törvényhatósági jogú város területét is, valamint a vármegye egyes járásának, megyei városának, vagy községének területére visszavonásig, vagy meghatározott időre érvényes igazolványt az alispán, csak valamely törvényhatósági jogú város területére érvényes igazolványt a város polgármestere (VI. közigazgatási rendészeti ügyosztály) állítja ki.

Az igazolvány kiállításáért kezelési költség címén 10 pengőt, a tényleges közigazgatási alkalmazottaknak 4 pengőt kell a 104.130. számú „K. K. K. Motorkó kezelési költségekre, bevételi számla, Budapest” elnevezésű m. kir. postatakarékpénztári csekkzámlára befizetni.

A pályaudvarra vonattal érkezett, géperjű bérkocsik igénybevételére io-

gosult utasok közül az alábbi felsorolás sorrendjében előnyben kell részesíteni:

- aki magát másik pályaudvarra kívánja fuvaroztatni.
- gyermekkel érkezőt, az aggodalmos, rokkantakat, betegeket és áldott állapotban levő nőket.
- azt, akinek súlyos, vagy több terjedelmes csomagja van.
- azt, aki magát a város távolabb fekvő részére kívánja fuvaroztatni.

Közterületen, vagy telephelyen a nagyközönség rendelkezésére tartott géperjű

bérkocsival árút nem szabad szállítani. Az utas használatára szolgáló poggyászt vagy egyéb ingó dolgot csak akkor szabad szállítani, ha az utas a géperjű bérkocsiban maga is helyet foglal. Géperjű bérkocsi vezetője sem levélnek, sem üzenetnek a géperjű bérkocsival való továbbítását nem vállalhatja el.

A fentiekben ismertetett rendelet rendelkezéseinek be nem tartása, vagy áthágása kihágást képez s amennyiben eselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, tizenöt napig terjedhető elzárással kell büntetni.

A rendelet 1. évi szeptember hó 15-én lép hatályba s hatálybalépésével a 178.000/1944. K. K. M. számú rendelet alapján kiadott igazolványok hatályukat veszítik.

Egy vidéki gazdálkodó halálos balesete Nagyváradon

Elütötte az elsötétített utcán egy teherautó

Nagyvárad. Tegnap éjjel halálos végű autógázolás történt Nagyváradon a gr. Teleki Pál-utcában. A késő éjjeli órákban Szakadát Mihály nagyüzemi gazdálkodó haladt a város felé, majd amikor a Teleki-utcának arra a részére ért, ahol a Damjanich-utca torkollik, hirtelen egy tehergépkocsi kanyarodott ki nagy sebességgel és csökkenített világitással. Szakadát Mihály, vigyázatlanságában az úttest közepén haladt, csak későn vette észre a tehergépkocsit, mely éppen a

kanyarban érve elütötte a szerencsétlen embert.

A gazdálkodó nagy ívben röpült a villamosmegálló járdaszegélyének és ott olyan súlyosan ütötte fejét a köbhe hogy a helyszínen azonnal meghalt. A szerencsétlenül járt gazdálkodóra két arra haladó német katona talált rá, akik a legközelebbi német gépkocsiba rakták és beszállították az egyik közeli kórházba. A beszállítás már hiábavaló volt. A halálos végű baleset ügyében a rendőrség erélyes nyomozást indított.

Gazdasági élet külföldön

Kaucsuktermeléssel kísérletezik Bulgária. A kaucsuktartalmú növényeket Észak-Bulgáriában honosítják meg.

Teát vásárol Törökország Angliától. A brit cégek képviselői ebben az ügyben már tárgyaltak is a török hatóságokkal. A teát Brit-Indiából szállítják.

Termelést szabályozó rendelet jelent meg Horvátországban. A rendelet értelmében azoknak a horvát mezőgazdáknak, akiknek több, mint öt katasztrális hold területű földbirtokuk van, szántóföldjük felét kenyérmagvakkal kell bevetniük. Ipari növényt legföljebb a földterület negyedrészen szabad ültetni. 500.000 holdon burgonyát, 200.000 holdon különféle főzeléket, 30.000 holdon olajosnövényt, 30.000 holdon lent, 26.000 holdon kendert, 25.000 holdon babot termelnek.

Hollandiában a gabonával bevetett terület 1940 óta 16 százalékkal, az ipari növényekkel beültetett rész 162 százalékkal nagyobbodott viszont hüvelyes veteményt és zöldséget a területnek az előző 17 százalékkal kisebb területen termelnek. Az állattenyésztés a takarmányhiányt általában megsínylette, a sertésállomány azonban 64.000-ről 545.000-re szapo-

rodott, a loállomány a magas loárak folytán 26.000-rel lett nagyobb. Ezzel szemben a szarvasmarhák száma 2.441.000-ről 2.058.000-re csökkent.

750 dinárban állapították meg a kukorica árát métermázsánként Szer-

Internálótáborba kerülnek a munkakerülők

Örízetbe vett a rendőrség egy volt futballistát, ki már tíz év óta nem dolgozik

(Nagyvárad.) A munkakerülők ellen indított harcát a nagyváradi rendőrség tovább folytatja. Igen nagy azoknak a száma, akiket a rendőrség emberei megfigyelés alatt tartanak. Biztosra vehető, hogy már a napokban több újabb örízetbevétel fog történni.

Szerdán a déli órákban, a két első eset után megtörtént a harmadik örízetbevétel. A detektívek elcsípték Papp Józsefet, akit a nagyváradi éjszakai világban mindenki Pop Csicsó néven ismer. Ezt a fiatal embert évekel ezelőtt a nagyváradi sportélet egyik tevékeny tagjaként ismeretes. Eredetileg vasöntő munkás volt, ezt a foglalkozást azonban — noha ma még csak 31 éves — már tíz évvel ezelőtt elhagyta s azóta — mint azt a

rendőrségen most tett vallomása elárulja — semmiféle fizikai munkát nem végzett.

— Még ezt a ruhát is egy barátom csinálta nekem — mutatott magára az elegánsan öltözött Pop Csicsó rendőrségi kihallgatása során.

Nem először gyűlt meg a baja a rendőrséggel. Pop Csicsót a rendőrség már régebben rendőri felügyelet alá helyezte, mert ellene különféle panaszok merültek fel. Hogy ne legyen „kéznél”, Pop Csicsó az utóbbi időben már nem is tartott magának bejelentett lakást. Azután, hogy a rendőrség megkezdte irtóhadjáratát a munkakerülőkkel szemben, szökött és barátait odahívta. Két nappal ezelőtt autón Nagyváradra jött és a rendőrség éppen akkor csípte el, amikor oda autón vissza akart utazni.

Papp József, a lais Pop Csicsó ellen megindult az internálási eljárás, mint-hogy internálótáborba kerülnek mind-azok, kik a mai komoly időkben nem dolgoznak és semmiféle tisztes-séges keresettel nem rendelkeznek.

**apkihordókat,
lapárúsokat**
jó fizetéssel felveszünk.
le'entkezni lehet a
MAGYAR LAPOK
kiadóhivatalában.

biában. Ez az ár a helyszínen érvényes.

A svéd-bolgár kereskedelmi tárgyalások egyik kényes pontja volt a bolgár kormány az a rendelkezése, amelynek alapján a svéd gyufatrósz gyárat Pestenezen lefoglalták. A gyufakonzern már akkor tiltakozott a zár alá helyezés ellen s most, amikor a kereskedelmi szerződés dolgában Stockholmban összeültek, a szerződés megkötése előtt ezt a kínos ügyet kellett megnyugtatóan elintézni.

Emeli tőkét a bolgár tengerészeti minisztérium engedélme alapján a Santierele Navale Galati hajózársaság. Az alapítkeemelés összege 48.436.000 leva. Ennyire értékelik a gázműveket, amit a kormány az 1938. évi március 3-án kelt törvény értelmében a hajózársaságnak átengedett.

Szabályozta a szerb minisztertanács a magántisztviselők drágasági pótlékát. Azok, akiknek fizetése nem több, mint 3000 dinár, hónaponta 2500 dinár drágasági pótlékot kapnak, 3001-től 4500 dinárig a pótlék 3000, 4501-től 6500 dinárig 3500, 6501-től 8000-ig 4000, 8000 dináron felül 4500 dinár.

Szent László nyomda R. T. Nagyvárad

Szép betűkkel berendezett könyvnyomdája készít mindenemű nyomtatványt, a legkisebb kivétellel.

Rendeléseket felvesz telefonon is a nyomda. Telefon 21-27

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: 1 óra 5.20 P.
 3 óra 15.— P.

Postatakarékpénztári csekk számlák
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

Hagyjaink, napjaink...

„De miért kelljen elvesznünk avagy kétségbe esnünk míg csontjainkban velő, ereinkben vér, míg Isten mennyországában a mi bizalmunk lehet, míg karunkban kopját, markunkban szabályt szoríthatunk. Avagy küllön komposztóhólvá vagy-e az mi ellenségünk felépítve? Vagy nem azoktól a vitéz magyaroktól származunk-e mi kik kevés néppel számtalan sok ezer pogányokat kergettek? Nincs-e Istennek hatalmában Hunyadi győzelmeit Mátyás király diadalmait kezünkben ismét újonnan megvirágoztatni? De úgy ha mindnyájan egy szívvel egy lélekkel, segítségül hívunk Istennek szent nevét körmosmónnyalunk a magunk dolgához és járunk, vigyázunk, tusakodunk a mi életünkért.”

(Zrinyi Miklós.)

HAMIS IGÉNYLÉSEL CUKROT SZERZETT. A budapesti büntető törvényszék Zalán Endre tanácsa cukorral való visszaélés miatt hozott ítéletet. Király Ferdinánd kereskedőség a jegyhivatalban Fliszár Imre kereskedő nevében hamis igénylést terjesztett elő, amire 25 kg. cukrot utaltak ki. Az ilyen módon szerzett utalványt 750-kilóra javította ki és a cukrot Grünberger Izák és Stettner János közreműködésével kiváltotta. A kiváltásért Stettner és Grünberger 500-500 pengőt kapott. Király pedig a cukrot 10-13 pengős árban adta el Borhegyi Pál szatócsnak és Szücs József magánhivatalnoknak. Borhegyi és Szücs a tárgyaláson azzal védekezett, hogy ezzel a cukorral akarták pótolni azt a hiányt, ami üzletükben keletkezett. A bíróság Királyt másfélévi, Grünbergert egyévi és négyhónapi börtönre ítélte.

Levente parancsnokság felhívása. Felhívatnak azok az 1923, 24, 25, 26. évfolyambeli leventék, akik még nem tették eleget katonai kötelezettségeiknek, jelentkezzenek azonnal a járási levente parancsnokságon. Ellenkező esetben csendőrkarhatalommal lesznek elővezetve.

BOMBATALÁLATOK ÉRTEK A WEIMAR MELLETTI INTERNÁLÓ-TÁBORT. Berlinből jelenti a NTL: Az augusztus 28-án Weimar környéke ellen intézett angol-szász terrortámadás során sok gyújtóbomba eltalálta a buchewaldi internálótábor. Az itt őrzötték közül életüket veszítették többek között Breitscheid és Thaelmann volt országgyűlési képviselők.

Copfhuzásból halál. Pécsről jelentik: Mutz János vásárosdombói földműves szénát gyűjtött. A közelében játszott hét éves János és öt éves Katica nevű gyermeke. A fiu megrángatta a luga copfját. Apjuk erre hirtelen haragjában a fiú felé vágta a kezében évs vasvillát, a száma azonban célt tévesztett és a szerencsétlen kislány mellébe furódott. Mutza Katica a helyszínen meghalt. Apja ellen megindult az eljárás.

A BOMBAKÁROSULTAKÉRT. Tomek István lakatos 20 pengőt adott a bombakárosultaknak.

Légiriadó után kereskedők is csak fontos ügyben telefonálhatnak. A budapesti és vidéki kereskedők az illetékes érdekvédelmi testületeknél panasz tárgyává tették, hogy egyes postahivatalok a légiriadó feloldását követő két órában belül bontották a kereskedők hivatalos és üzleti beszélgetéseit, illetve a kapcsolást többször megtagadták. A postavezérgazgatóság az intervencióra leirattal közölte, hogy a légiriadó feloldását követő két órában belül, csupán a magánbeszélgetés tilos. Halaszthatatlan üzleti és főleg hivatalos beszélgetésekre a tiltó rendelkezés nem vonatkozik. Kívánatos azonban, hogy az említett idő alatt csak a legszükségesebb gazdasági természetű közlésekre vegyék igénybe a távbeszélőt és az egyes beszélgetéseket a lehető legrovidebb időben bonyolítsák le. A postavezérgazgatóság e szempont figyelembevételére utasította az egyes központokat.

TIZENÖT SZTRAJK MIATT szünetelő pensylvániai és nyugat-virginiai szénbányát vett át Roosevelt rendeletére az USA belügyminisztériuma. Ezek a bányák rendes körülmények között 5100 embert foglalkoztatnak és naponta 27.000 tonna szén termelnek. Ickes belügyminiszter az amerikai bányavállalatok magasrangú tisztviselőit kormánybiztosokká nevezte ki azaz a megbízással, hogy a szünetelő bányákban a munkát minél előbb megindítsák. — (Völkischer Beobachter.)

AGYONLÖTTE SZŐLŐMUNKASÁT. Cegléd határában Domokos Alajos 52 éves szövetkezeti igazgató szőlőmunkásul fogadta fel Tóth Ferenc 40 éves embert. Kettőjük között gyakran került sor szóváltásra, mert Tóth Ferenc szerződéses kötelezettségének teljesítését gyakran csak külön díjazás ellenében akarta elvégezni. Szeptember 8-án ismét szóváltás támadt közöttük. Tóth fenyegetően közölte Domokos Alajos felé, mire az igazgató ráemelte fegyverét. Domokos Alajos vallomása szerint a fegyver véletlenül elsült. A lövedék Tóthot mellén találta. Tóth összeesett és kórházba szállítás közben meghalt. Az eljárás megindult.

Csodálatos megmenekülés a pécsi terrortámadás alkalmával. Pécsről jelentik: Joó István poklosi lakos Pécselt teljesített szolgálatot abban az időben, amikor a szirénák a légiriadót jelezték. Joó István két lovát kivezette az istállóból szabad térségre. Egy bomba közelébe csapott le s a légnyomás a fiatal tüzért a levegőbe kopta, megpergette, mint a szél a falevelet és vagy 15 méterrel odébb letette a földre. Joó István még fel sem tápázkodott, máris újabb bomba robbant. A tölesérből kivetett föld ekkor a fiatal tüzért betemette. Ugy ásták ki később a föld alól. Csodálatos módon Joó Istvánnak az ijedségen és kisebb horzsoláson kívül más baja nem történt.

HÉT NAP ALATT NÉGY IKER KECSKEMÉTEN. Kecskeméten az elmúlt hét nap alatt négy ikerszületést jegyeztek be az anyakönyvbe. Az ikrek közül három leány- és egy fiú-ikerpár.

Ford áll az amerikai milliósok aranykönyvének élén. Nemrégiben adta ki a newyorki tőzde egyik közege azt a jelentést, amelyik beszámolt a részvénytulajdonok alapján arról, hogy kik az Északamerikai Egyesült Államok leggazdagabb emberei. Mindenekelőtt meg kell jegyezni azt, hogy a tőzsdén forgalomban levő részvénykötegek értéke az utolsó jelentések szerint 2545 millió dollárt tett ki. Ezek közül az első helyen a híres Ford szerepel 625 millió dollárral. Érdekes, hogy a sorozatban szerepelt Rooseveltnél elnök egyik rokona is.

A gyomorégés új gyógykezelése Németországban. (MNK) Dr. W. Hollmann ír az egyik német folyóiratban a háborúban proflémává váló gyomorégés problémájáról. Kórházában minden olyan esetet, melynél 5 nap múlva nem jelentkezik javulás, kivizsgálta, hogy a bajnak nem lelki okai vannak-e, vagy nem fertőzés, pl. rossz fogak. Az első napokban folyékony diétát javasol ügyben fekvéssel, majd később a szokásos kórházi kosztot. Erős hőmasszázs, mely élénkebb vérkeringést idéz elő, fejezi be a kúrát.

Kiosztottak

15 nagyváradai zsidó-szöllőt

Az ONCsA-házak bérldői már most megkapják a tulajdonjogot

Nagyvárad. Nagyvárad városa Közjóléti Szövetkezetének igazgatósága és felügyelőbizottsága szerdán délben együttes ülést tartott dr. Gyapay László polgármester elnöklésével. Az ülés a 30-án megtartandó közgyűlés anyagát készítette elő s kijelölte azokat, akik az 5 holdon aluli zsidó-szöllők tulajdonosai válnak. Ezek névsora a következő:

Seres János, Csák Imre, Tóth László, Györi János, Belkó György, Balogh József, Orosz Imre, Palkovics Rudolf, Kovács József, özv. Komu Antalné, Juhász István, özv. Tapaszi Zsigmondné, Tutor János, Szerző József, Garay Máttyás és Nagy Gyula.

Kiosztásra került 15 nagyváradai zsidó-szöllő. Az új tulajdonosok legalább egyholdnyi szöllőterületet kapnak. A legnagyobb szöllőterületet, amely így most juttatott kezére került, két hold és 900 négyzetgölg.

Az értekezleten megbeszélés tárgyát képezte az is, hogy a vonatkozó miniszteri rendelet értelmében az ONCsA-házak bérldőire is átírják a tulajdonjogot. A Horthy István-telep háza tulajdonjogának átírása minden különösebb nehézség nélkül meg fog történni, körülményesebb lesz azonban az úgynevezett Bonczos-telep háza tulajdonjogának átírása: mégpedig azért, mert ennek az utóbbi telepnek a földtulajdonjoga az állam kezében van.

Oszinte mozikeitika

Irtó az élet

— Bemutató az Apollóban —

Ez a kiváló német film tulajdonképpen Leoncavalló zenei karrierjének története. A kiváló olasz operaszerzőt nem a szokványos szerelem, hanem az emberszeretet segíteni akarása emelte a világhírű „befutott” zeneszerzők megirigylt sorába. Hogy hogyan, ezt mondja el az ügyesen szövött és pazar kiállításal színezett finom filmdráma, amelynek főszereplője a budapesti születésű Hörbiger Pál, aki Caniót alakítja. Ez a Canio élettragédiájával ihlette Leoncavallót a világhírű operának, a Bajazzo-nak megalkotására akkor, amikor az kedves tanítványa előtt (aki a kétszeres gyilkosságba esett Canió egyetlen leánya: Monika Burg) a börtönből kiszabadult Canió kilétéről a maga módján lebbenti le a fátyolt. A filmtörténet keretében láthatjuk és hallhatjuk a Bajazzo (pojaca) című operát is, melynek címszerepét a nemrég elhunyt híres olasz tenorista: Benjamino Gigli éneklte.

A film bemutatja és érzékelteti a művész sajátos lelkivilágát és ezért ritka lélektani élmény forrása.

A legmagasabb igényeket minden vonalon kielégíti ez a film. Hörbiger remekel és a filmszerepében a francia filmdramák gyöngyének, Michel Simonnak méltó vetélytársává válik. Erdemes megnézni!

Olasz Péter dr.

Ipartestületi hírek

A Nagyvárad és Vidéke Ipartestület vas- és fémipari szakosztálya felhívja tagjai figyelmét, hogy „Várakozó és Hant” vaskereskedéshez eddigi beadott (április, május és június hóra szóló) hogyanlemezutalványok ellenében a lemezeket f. hó 22-ig feltétlenül váltás ki, mert ellenkező esetben az utalványok érvényüket veszítik, tehát a jelzett időn túl arra anyagot ki nem szolgáltatnak.

Nagyvárad, 1944 szeptember 18.

Elnökség.

*
FELHÍVÁS. A vas- és fémipari szakosztály lakatos és bádigos csoportja felhívja tagjai figyelmét, hogy karbidutalványokat f. hó 21-től kezdve 5 napon belül vegyék át, annál is inkább, mert az utalványok 8 napig érvényesek és ezen idő lejártá után arra anyagot ki nem szolgálhat a kereskedő. Elnökség.

Baross-hírek

Baross-tagok figyelmébe.

Felhívjuk az érdekelteket, hogy a petróleumutalvány értékét 2 napon belül fizessék be Szövetségünk pénztáránál, mert csak az kaphatja meg a házhoz szállítást, aki az összeget előre befizette.

Fűszerszakosztály elnöksége.

MAGYAR ERŐ

A világ eseményei képekben

Ara 40 fillér

Kapható a MAGYAR LAPOK árusainál

